

Sygn. akt II CZ 212/10

POSTANOWIENIE

Dnia 15 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Grzegorz Misiurek (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa M. C.

przeciwko J.W.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 września 2011 r.,

zażalenia pozwanego

na postanowienie o kosztach

zawarte w pkt II wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 8 lipca 2010 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 8 lipca 2010 r. Sąd Apelacyjny, na skutek apelacji pozwanego J. W. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 18 lutego 2010 r. zmienił ten wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo M. C. o zapłatę kwoty 115.540 złotych i nie obciążył powoda kosztami postępowania za pierwszą i drugą instancję, powołując w uzasadnieniu okoliczności uzasadniające zastosowanie art. 102 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie o kosztach zawarte w pkt I ppkt 2 oraz w pkt II sentencji powołanego wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł pozwany, zarzucając w uzasadnieniu zażalenia naruszenie przez zaskarżone orzeczenie art. 102 k.p.c., wnosząc o jego zmianę i zasądzenie na rzecz pozwanego od powoda kosztów postępowania pierwszoinstancyjnego oraz apelacyjnego w kwocie 12.094 złotych, a także zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W zakresie zażalenia na postanowienie o kosztach za pierwszą instancję Sąd Najwyższy orzekł w odrębnym postanowieniu.

W przedmiocie zażalenia na postanowienie dotyczące nieobciążania powoda kosztami postępowania apelacyjnego (pkt II zaskarżonego wyroku), to należało zażalenie oddalić.

Skarżący stwierdza w zażaleniu, że wygrał proces w całości i zgodnie z regułą zawartą w art. 98 k.p.c. powinien uzyskać zwrot kosztów niezbędnych do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Z ustalonego stanu faktycznego wynika także, że pozwany nie był prawnie uwikłany w umowę pożyczki udzielonej w 1994 r. M. W. przez powoda M. C. i do dzisiaj nie zwróconej. Powód chciał korzystnie zainwestować swoje oszczędności, a pozwany niezasadnie, jak się potem okazało wskazał M. W. jako wiarygodnego pożyczkobiorcę. Dlatego Sąd pierwszej instancji dopatrywał się w zachowaniu pozwanego czynu niedozwolonego. Z kolei, jak ustalił Sąd drugiej instancji oddalając powództwo, powód udzielając na bardzo krótki termin pożyczki w dolarach amerykańskich, w kwocie stanowiącej dochodzone ponad 115.000 złotych, z odsetkami w wysokości 468% rocznie, nie sprawdził wiarygodności zabezpieczeń zaofiarowanych przez pożyczkobiorcę. Pożyczka miała charakter lichwiarski, więc biorąc pod uwagę inne okoliczności

przytoczone w uzasadnieniu Sądu Apelacyjnego, nie należało zastosować art. 5 k.c. i z tego powodu nie uwzględnić upływu przedawnienia, a to była przyczyna oddalenia powództwa. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, którego przykładowe orzeczenie podał w uzasadnieniu Sąd Apelacyjny nie może powoływać się na zasady współzycia społecznego ten, kto sam te zasady narusza.

Mimo tych ustaleń, zastosowanie art. 102 k.p.c. było w okolicznościach sprawy uzasadnione, chociaż przytoczone motywy w pisemnym uzasadnieniu nie wyczerpywały wszystkich przyczyn, które złożyły się na przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że ma się do czynienia z wypadkiem szczególnie uzasadnionym w świetle powołanego przepisu. Powództwo zostało przez Sąd Apelacyjny oddalone wskutek stwierdzonego przedawnienia roszczenia, a nie jego niezasadności. Powołane w uzasadnieniu co najmniej przyczynienie się pozwanego do szkody poniesionej przez powoda nie jest szerzej rozwijane w motywach i nawet poddawane w wątpliwość, co eksponuje skarżący w zażaleniu. Jednak w ustaleniach stanu faktycznego jest mowa o wspólnym działaniu pozwanego z pożyczkobiorcą M. W., z którym podzielił się pożyczoną, a nieoddaną powodowi kwotą, wspólnym oskarżeniu o oszustwo na szkodę powoda (art. 286 § 1 k.k.), wskazaniu przez Sąd pierwszej instancji pozwanego jako inicjatora oszukańczych działań i jego skazaniu za przestępstwo oszustwa wyrokiem Sądu Rejonowego w 2008 r. na karę jednego roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności, z umorzeniem postępowania karnego wyrokiem Sądu Okręgowego z powodu przedawnienia karalności przypisanego pozwanemu czynu zabronionego.

Nie ma więc racji skarżący, że nie występują w sprawie przesłanki do zastosowania art. 102 k.p.c. Skarżący przyznaje, że uprawomocnienie się wyroku karnego względem M. W., w którym znalazło się zobowiązanie do naprawienia przez niego szkody wyrządzonej powodowi nie spowodowało zaspokojenia wierzytelności. Pozwany nie stał się wszakże osobą zobowiązaną do spełnienia świadczenia wobec powoda, a tylko na podstawie art. 102 k.p.c., w zakresie pozostawionym do decyzji sądu nie uzyskał, ze względu na uznanie przez Sąd Apelacyjny szczególnie uzasadnionego wypadku zwrotu od powoda poniesionych kosztów postępowania. W zaskarżonym zakresie zażalenie nie zasługuje zatem na uwzględnienie.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie na postanowienie zawarte w pkt II zaskarżonego wyroku.